

Cròniques del món

El candidat de la dreta a la presidència de Xile, Sebastián Piñera, i la seva esposa, Cecilia Morel, durant un acte de la campanya electoral a la capital, Santiago.

L'hora de la dreta xilena

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

Els xilens es preparen aquesta setmana per a la segona volta electoral per la presidència, en una elecció que podria derivar en un històric triomf de la dreta per primera vegada en 51 anys. El 17 de gener, vuit milions d'electors triaran entre el candidat conservador Sebastián Piñera, l'empresari més ric del país, i l'ex-president demòcrata-cristià Eduardo Frei, que va governar del 1994 al 2000, i que ara té la responsabilitat d'evitar la primera derrota de la Concertació oficialista des del 1990. Aquell any, la coalició que la Democràcia Cristiana formà amb el Partit Socialista va succeir a 17 anys de dictadura d'Augusto Pinochet. La mort del dictador el desembre del 2006 i la distància que Piñera ha pres amb les violacions dels drets humans del règim militar han obert una possibilitat certa de triomf als seus hereus polítics. El desgast

natural de la Concertació després de dues dècades de govern i les desavinences internes derivades de l'exercici del poder ho han acabat d'arrodonir. Piñera va guanyar la primera volta electoral, el mes de desembre passat, amb el 44% dels vots, amb més de 14 punts d'avantatge sobre Frei. Les enquestes li vaticinen per a aquest diumenge un 52% dels vots, encara que sense una diferència a favor seu que pugui considerar-se irreversible. Això ha desfermat una lluita acarnissada per cada vot, en què l'oficialisme i l'oposició de dreta han intensificat les denúncies de corrupció, han signat aliances inesperades amb sectors religiosos i han cercat el suport d'antics adversaris. Piñera ha assegurat que un dels grans problemes de Xile és tenir àmplies fronteres amb el Perú i Bolívia, segons ell "els màxims productors de cocaïna" a la regió. El gran accionista de l'aerolínia Lan va

rebutjar de respondre les crítiques a la seva doble condició d'empresari i polític, el principal argument de la campanya de la Concertació. Aquest dies, el govern ha augmentat les inversions fiscals i ha mirat de tancar un acord amb l'independent Marco Enríquez-Ominami, que va obtenir un 20% dels vots a la primera volta. Enríquez-Ominami, un ex-socialista que va marxar de la Concertació després d'intentar sense èxit que el candidat sortís d'unes eleccions primàries, ha donat el suport a Frei, tot i que no explícitament. Tanmateix, tot i estar arraconat durant mesos, Frei va semblar passar a l'ofensiva després de l'inesperat suport dels líders de l'Església Evangèlica. En un país profundament religiós, aquest sector representa 1,3 milions de vots, un cabal que molts analistes creuen que podria fer canviar el resultat dels sondatges electorals.

RABAT ■ Erena Calvo

El rei remodela el govern. Interior, Justícia, Turisme, Modernització dels Sectors Públics i Relacions amb el Parlament. Són els cinc ministeris que va canviar la setmana passada el rei de Marroc, Mohàmmèd VI, en aquest segon gran relleu de govern des que l'actual executiu fou nomenat, el 2007. "Els canvis cal entendre'ls dins la marxa lògica de tots els governs, que en un moment o un altre han de ser remodelats per dinamitzar l'activitat política", deia el ministre de la Comunicació i portaveu de l'executiu marroquí, Khalid Naciri.

Tanmateix, la Casa Reial anunciava que un dels objectius dels nous ministres serà treballar en "la política del govern territorial" del país. I, pel que fa al cas, Naciri va considerar que els canvis tenen relació amb els anuncis que va fer el monarca fa uns dies en un discurs televisat; un discurs en què Mohàmmèd VI va avançar que ja s'ha creat la comissió consultiva que estudiarà com dur a terme el procés de "regionalització avançada" del país, que començarà pel Sàhara Occidental, territori que es disputa des de fa tres dècades amb el Front Polisario i per al qual se cerca una solució pacífica dins les Nacions Unides, en unes converses congelades des de fa mesos. "Es tracta d'un gran projecte, al qual el rei vol donar un nou impuls, i és evident que ambdues accions tenen relació", deia Naciri. Un projecte que seria com la llavor del pla d'autonomia marroquina per al Sàhara proposat a les Nacions Unides. Els sahrauís el rebutgen frontalment, i reclament el dret a l'autodeterminació.

A Chakib Benmoussa, ministre d'Interior, el rellevarà Taib Cherkau, que ja ha ocupat el lloc de director d'Afers Penals al Ministeri de Justícia, el de procurador general del rei (fiscalia) i que l'agost del 2008 va ser nomenat president del Tribunal Suprem. "Es tracta d'un tecnòcrata, com el seu successor, de la confiança del monarca", valoren analistes polítics. A Abdelouahed Radi, líder de la Unió Socialista, el rellevarà al Ministeri de Justícia Mohàmmèd Naciri. A partir d'ara, a més, Iàsser Znagui ocuparà la car-

tera de Turisme i Artesania; Driss Lachgar, la de Relacions amb el Parlament, i Mohàmmèd Saad Alami, que ocupava fins ara el ministeri en què entra Lachgar, serà el ministre delegat adjunt al primer ministre

El rei Mohàmmèd VI ha remodelat el govern marroquí.

per a la Modernització del Sector Públic.

WASHINGTON ■ Ricard González

Reprendre la iniciativa. Tot i que va haver d'interrompre les vacances a Hawaii en diverses ocasions per reunir-se amb els seus assessors i dissenyar la resposta a l'intent frustrat d'atemptat d'al-Qaida en un vol a Detroit, el president Barack Obama va poder carregar les piles durant uns deu dies al seu estat natal. Ja li farà prou falta, aquesta energia extra, per a enfrontar-se a una agenda atapeïda durant les setmanes que s'acosten.

Per començar, el president ha de perfilar el pressupost per al nou any, lluitar perquè el Congrés aprovi una reforma dels mercats financers d'acord amb els seus plantejaments, i redactar un pla d'estímul per a la creació d'ocupació. Per si tot això fos poc, també li pot tocar de fer de mitjancer a les negociacions entre la Cambra de Representants i el Senat per a fusionar els respectius textos de la reforma sanitària, un procés que hauria de concloure abans que el president no pronunciï el discurs de l'estat de la Unió, previst per a final d'aquest mes de gener.

Aquest calendari tan dens pot ser una benedicció per a un Obama que

ha vist com perdia la iniciativa política a final d'any, i com se'n ressentia la seva popularitat, ja definitivament situada per sota del 50%. A l'estadant de la Casa Blanca només li ha faltat que l'oposició l'acusés de reaccionar tard i de manera tova a l'intent d'atemptat d'al-Qaida el dia de Nadal per veure com la seva imatge es deteriorava una mica més.

El conjunt d'iniciatives que té damunt la taula poden permetre a Obama de ser el protagonista de diverses notícies positives, sobretot l'aprovació de la històrica –per bé que probablement descafeïnada–, reforma de la sanitat. Això li hauria de permetre de tornar a aixecar el vol a les enquestes. No obstant això, aquests darrers dies s'ha posat de manifest el risc que corre Obama amb iniciatives com el tancament de Guantánamo, a les quals s'oposa la majoria de la ciutadania nord-americana. En cas que els tres anys vinents al-Qaida aconseguixi d'atemptar als Estats Units, per modest que sigui l'atac, és clar que els republicans, amb Dick Cheney al capdavant, aprofitaran l'avinentsa per culpar Obama

La família del president Obama en arribar a Hawaii per passar-hi els dies de Nadal.

de ser massa tou amb al-Qaida, i del fet d'haver modificat la política antiterrorista de Bush. A les eleccions legislatives del novembre, els republicans centraran la campanya en l'economia, i miraran de treure profit del descontentament que hi ha al país per un índex de desocupació del 10%, molt elevat pels estàndards del país. Ara bé, com demostra l'exemple de Jimmy Carter, si hi ha una qüestió que pot enfonsar una presidència demòcrata és aparèixer davant la població com a tou en les qüestions de seguretat nacional.